

Kokouskutsu 1/2021

Vanhusneuvosto

Aika 1.12.2021 klo 13.00–14:25

Paikka kaupungintalo, valtuustosali

Käsiteltävät asiat

§ 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 2 Pöytäkirjan tarkastus	4
§ 3 Vanhusneuvoston järjestäytyminen uudelle toimikaudelle 2021-2025	5
§ 4 Toimintasuunnitelma vuodelle 2022	6
§ 5 Talousarvio vuodelle 2022	7
§ 6 Ikäihmisten joulujuhla	8
§ 7 Vuoden 2021 vanhuksen valinta	9
§ 8 Kainuun soten HELLÄ -hankkeen ohjausryhmä	10
§ 9 Vanhusneuvoston tiedoksi merkittävät asiat vuonna 2021	11

Osallistujat (jäsenet)

Päivi Fonselius, kaupunginhallituksen edustaja
Mikko Pesonen, Kajaanin Eläkkeensaajat
Antero Kyllönen, Kajaanin Eläkeläiset ry
Timo Hurskainen, Eläkeliiton Kajaanin osasto
Esa Anttonen, Kainuun kansalliset seniorit ry
Tauno Moilanen, Kainuun TVL:n eläkeläiset ry
Liisa Mikkonen, Kainuun sote
Merja Leskinen, Kajaanin ammattikorkeakoulu
Jari Kauppinen, ympäristötekniinen toimiala
KAPOVA ry:n edustaja valitaan myöhemmin
Kajaanin Kunnalliset eläkeläiset ei ehdokkaita

Osallistujat (varajäsenet)

Erkki Kemppainen, Kajaanin Eläkeläiset ry
Arja Torvinen, Eläkeliiton Kajaanin osasto
Liisa Joensuu, Kainuun kansalliset seniorit ry
Terho Lämsä, Kajaanin Oikeutta eläkeläisille ry
Yrjö Heikkinen, Kainuun TVL:n eläkeläiset ry
KAPOVA ry:n varajäsen valitaan myöhemmin
Kajaanin Kunnalliset eläkeläiset ei ehdokkaita

Muut osallistujat

Tuula Heikkinen, sihteeri

Poissa

Pirjo Aunesluoma, sivistystoimiala
Pia Kemppainen, Kainuun sote
Sannamari Kortelainen, Kajaanin ammattikorkeakoulu
Tero Paukkeri, kaupunginhallituksen edustaja
Tarja Peitsaho, sivistystoimiala
Teemu Rissanen, ympäristötekniinen toimiala
Maija-Liisa Rönkkö, Kajaanin Eläkkeensaajat
Juha Tervonen, Kajaanin Oikeutta eläkeläisille ry

Pöytäkirjan allekirjoitukset

Päivi Fonselius
puheenjohtaja § 1-3

Antero Kyllönen
puheenjohtaja § 4-9

Tuula Heikkinen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Esa Anttonen

Timo Hurskainen

§ 1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.heikkinen@kajaani.fi

Vanhusneuvoston järjestäytymiskokoukseen paikalle on kutsuttu varsinaisten jäsenten lisäksi varajäsenet, jotta he voivat tutustua toimintaan ja toisiinsa.

Vanhusneuvoston järjestäytymiskokouksen koollekutsuja kaupunginhallituksen nimeämä edustaja Päivi Fonselius.

Kokouksen alussa todettiin läsnäolijat.

Päätös

Kajaanin vanhusneuvosto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 2

Pöytäkirjan tarkastus

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.heikkinen@kajaani.fi

Ehdotus

Kokous päättää pöytäkirjan tarkastamisen tavasta.

Päätös

Kokous päätti pöytäkirjan tarkistamisen tavasta.

Vanhusneuvosto valitsee joka kokoukselle kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Esa Anttonen ja Timo Hurskainen.

Todettiin, että kokousten pöytäkirja on kaupungintalon sisäisessä asiakaspalvelussa (os. Pohjolankatu 13) muutaman päivän päästä kokouksesta. Sihteeri ilmoittaa pöytäkirjan tarkastajille kun pöytäkirja on sisäisessä asiakaspalvelussa.

Esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan kaupungin verkkosivuilla vanhusneuvoston sivustolla.

§ 3

Vanhusneuvoston järjestäytyminen uudelle toimikaudelle 2021-2025

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.heikkinen@kajaani.fi

Kajaanin kaupunginhallitus vahvisti vanhusneuvoston kokoonpanon toimikaudeksi 2021-2025 kokouksessaan 16.11.2021.

Kajaanin vanhusneuvoston toiminta on käynnistynyt vuonna 2001. Vanhusneuvosto on toiminut Kajaanissa jo 20 vuotta muun muassa vanhusten suorana osallistumisen ja vaikuttamisen kanavana. Kajaanin vanhusneuvosto on siis yksi osallisuutta tukeva väylä.

Vanhusneuvostot tulivat nk. vanhustalvelulain myötä lakisääteiseksi ja jokaisen kunnan oli asetettava vanhusneuvosto viimeistään 1.1.2014.

Vanhusneuvosto valitsee puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, sihteerin ja asioita valmisteleavan työryhmän.

Päätös

Puheenjohtajaksi valittiin Antero Kyllönen, varapuheenjohtajaksi Timo Hurskainen ja sihteeriksi Tuula Heikkinen.

Asioita valmistelevaan työryhmään valittiin, Antero Kyllönen, Timo Hurskainen, Mikko Pesonen, Esa Anttonen, Merja Leskinen ja sihteeri Tuula Heikkinen

§ 4

Toimintasuunnitelma vuodelle 2022

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Ehdotus

Vanhusneuvosto hyväksyy toimintasuunnitelman vuodelle 2022.

Liite 1: toimintasuunnitelma vuodelle 2022

Päätös

Vanhusneuvosto päätti, että vuodelle 2023 tehdään uudenmallinen toimintasuunnitelma.

Vanhusneuvosto hyväksyi toimintasuunnitelman vuodelle 2022 liitteen 1 mukaisena.

§ 5 **Talousarvio vuodelle 2022**

Valmistelija / lisätiedot:
Tuula Heikkinen
p. 044 7100 234
tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Ehdotus

Kajaanin vanhusneuvoston esitys talousarvioksi vuodelle 2022:

TALOUSARVIO VUODELLE 2022

Menot Kokouskulut	5 000 e
Esitteet	500 e
Tapahtumat ja luennot	2 100 e
Koulutus	2 000 e
Toimisto-, posti- ja puhelinkulut	400 e
Menot yhteensä	10 000 e

Päätös

Vanhusneuvosto hyväksyi talousarvion vuodelle 2022 esityksen mukaisena.

§ 6
Ikäihmisten joulujuhla

Valmistelija / lisätiedot:
Tuula Heikkinen
p. 044 7100 234
tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Järjestetäänkö tänä vuonna ikäihmisten joulujuhla.

Päätös

Ikäihmisten joulujuhlaa ei järjestetä vuonna 2021 koronatilanteen ja uuden vanhusneuvoston myöhäisen valinnan takia.

§ 7

Vuoden 2021 vanhuksen valinta

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.heikkinen@kajaani.fi

Ehdotus:

Vanhusneuvoston jäsenet tuovat kokoukseen nimiehdotuksia vuoden vanhuksen 2021 valitsemiseksi.

Vuoden vanhuksen tulee olla vähintään 80-vuotias ja edellisen vuoden aikana toiminnassa mukana aktiivisesti.

Ehdotus

Vuoden 2021 kajaanilainen vanhus valitaan.

Päätös

Vanhusneuvosto valitsi vuoden 2021 kajaanilaiseksi vanhukseksi Alpo Rautiaisen ja varalle Osmo Thilin.

§ 8 Kainuun soten uudet hankkeet: KaRa -hanke ja HELLÄ -hanke

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.heikkinen@kajaani.fi

Kainuun sote lähetti Kajaanin vanhus- ja vammaisneuvostolle nimeämispyyynnön Kainuun sote-uudistuksen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus Kainuuseen: Helposti lähelläsi (HELLÄ) ja Kainuun rakenneuudistus (KaRa) -hankkeiden yhteiseen ohjausryhmään.

Ohjausryhmän ensimmäinen kokous oli 16.10.2020. Kajaanin vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston puheenjohtajat osallistuivat ohjausryhmän ensimmäiseen kokoukseen.

Kajaanin vanhus- ja vammaisneuvosto kutsui Kainuun vanhus- ja vammaisneuvostoja yhteiseen tapaamiseen tiistaina 10.11.2020 klo 10.00. Tapaamiseen pyydettiin mukaan vanhus- ja vammaisneuvostojen puheenjohtajat, varapuheenjohtajat ja sihteeri.

Kainuun kuntien vanhus- ja vammaisneuvostojen kokouksessa päätettiin 10.11.2020, että Kainuun sote-uudistuksen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus Kainuuseen: Helposti lähelläsi (HELLÄ) ja Kainuun rakenneuudistus (KaRa) -hankkeiden yhteisessä ohjausryhmässä jatkavat Kajaanin vanhusneuvoston puheenjohtaja Tarja Kiira (varaedustaja Mikko Pesonen) ja Kajaanin vammaisneuvoston puheenjohtaja Kaija Patronen (varaedustaja Anja Kempainen) siihen saakka kunnes Kainuun kunnat valitsevat uudet vanhus- ja vammaisneuvostot vuonna 2021. Tämän jälkeen asiaan palataan ja valitaan Kainuun kuntien vanhus- ja vammaisneuvostojen edustajat ko. hankkeiden ohjausryhmään.

Seuraava ohjausryhmän kokous on 26.11.2021 ja siihen on ilmoittautunut vanhusneuvoston kauden 2017-2021 puheenjohtaja Tarja Kiira.

Ehdotus

Kainuun soten Helposti lähelläsi (HELLÄ) -hankkeen ohjausryhmään nimetään vanhusneuvoston edustaja ja varaedustaja. Seuraava ohjausryhmän kokous on 14.1.2022.

Päätös

Vanhusneuvosto nimesi Kainuun soten Helposti lähelläsi (HELLÄ) -hankkeen ohjausryhmään vanhusneuvoston edustajaksi Antero Kyllösen ja varaedustajaksi Timo Hurskaisen.

§ 9

Vanhusneuvoston tiedoksi merkittävät asiat vuonna 2021

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.heikkinen@kajaani.fi

Tiedoksi merkittävät asiat:

Päätös

Tiedoksi merkittäviä asioita ei ollut.

KAJAANIN VANHUSNEUVOSTO

Liite 1

Toimintasuunnitelma vuodelle 2022

Kajaanin vanhusneuvoston toiminta on käynnistynyt vuonna 2001. Vuoden 2014 alusta vanhusneuvostoista tuli lakisääteisiä. Kajaanin kaupunginhallitus asetti 16.11.2021 § 259 Kajaanin vanhusneuvoston toimikaudelle 2021-2024.

Kajaanin vanhusneuvosto pitää osaltaan huolta siitä, että kaupungin asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kaupungin toimintaan. Vanhusneuvosto on kaupunkilaisten osallistumis- ja vaikuttamisväylä erityisesti ikääntyneitä väestöä koskevissa asioissa. Vanhusneuvosto on mukana vaikuttamassa kaupungin eri toimialojen toimintojen suunnittelussa, valmistelussa ja seurannassa niissä asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen ja liikkumisen näkökannalta. Toimintojen suunnittelussa tulee huomioida ikääntyneen väestön päivittäisistä toiminnoista suoriutuminen ja väestön tarvitsemat palvelut. Vanhusneuvosto on mukana ikääntyneen väestön hyvinvointia koskevan suunnitelman valmistelussa sekä palvelujen riittävyyden ja laadun arvioinnissa.

Kajaanin vanhusneuvosto

Vanhusneuvostossa 2021-2024 on 12 jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet sekä ulkopuolinen sihteeri. Neuvostossa ovat edustettuina eläkeläisjärjestöt, potilas- ja vammaisjärjestöt. Lisäksi vanhusneuvostossa on edustaja kaupunginhallituksesta, sivistystoimialalta, ympäristötekniseltä toimialalta, Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymästä ja Kajaanin ammattikorkeakoulusta.

Toiminnan painopisteet 2022

1. Turvallinen, viihtyisä ja virikkeellinen Kajaani ikääntyville kuntalaisille

Sosiaali- ja terveysministeriön Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020–2023 tavoitteena on mahdollistaa hyvä ikääntyminen sekä laadukkaat ja vaikuttavat palvelut niitä tarvitseville iäkkäille henkilöille. Laatusuosituksen keskeiset sisällöt ovat iäkkäiden toimintakyvyn edistäminen, vapaaehtoistyön lisääminen, digitalisaation ja teknologioiden hyödyntäminen, asumisen ja asuinympäristöjen kehittäminen sekä palveluiden tuottaminen ja järjestäminen, asiakas- ja palveluohjaus, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä laadun varmistaminen. Lisäksi STM on tuottanut ”Kansallinen ikäohjelma vuoteen 2030, jonka tavoitteena ikäkyvykäs Suomi”.

Toimenpiteet

- Kajaanin vanhusneuvosto kutsuu kokouksiinsa tarpeen mukaan asiantuntijoita eri tahoilta esittämään tilannekatsauksia vanhusneuvostolle.
- Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän asiakasohjaus toimii kaikissa Kainuun kunnissa ja Kajaanissa palvelupiste on kaupungintalolla. Toiminnan tarkoituksena on parantaa iäkkäiden kuntalaisten tiedonsaantia asioista, jotka askarruttavat kotona asumisessa. Vanhusneuvosto seuraa kuntalaisten tarvetta käyttäen asiakasohjausta.
- Käynnissä oleva Sammonkaarihanke mahdollistaa uudenlaisia asumismahdollisuuksia ikäihmisille. Vanhusneuvosto seuraa hankkeen toteutumista.
- Arjen katuruuhkaisuuteen ja kodin turvallisuuteen on kiinnitettävä huomiota. Vanhukset kokevat turvattomuutta liikkueessaan illalla ulkona ja ovat joutuneet myös väkivallan

uhriksi. Kajaanin vanhusneuvosto pyytää poliisin ja pelastuslaitoksen edustajaa puhujaksi johonkin sopivaan tilaisuuteen.

2. Kainuun kansalaisvaikuttamisen toteutuminen

Kajaanin vanhusneuvosto pyrkii edelleen omalta osaltaan ylläpitämään keskustelua ikäihmisten ja vanhusten roolista täysivaltaisena osana yhteiskuntaa. Vanhusneuvosto arvostaa ikääntyvien ihmisten tietoja ja taitoja sekä pyrkii tukemaan asukkaiden ja palvelujen käyttäjien edellytyksiä osallistua sekä vaikuttaa Kajaanin kaupungin ja Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toimintaan ja sen kehittämiseen.

Ikääntyvien palvelujen tarve tulee kartoittaa ja palvelujen saavutettavuutta tulee parantaa. Vanhuspalveluissa painopisteenä on selvittää kotona mahdollisimman pitkään ja niinpä kotona asumista tukevia palveluja tarvitaan jatkossa entistä enemmän, myös ikääntyvien asiointipalvelujen kustannuksia tulisi tukea.

Tietoyhteiskunnan mahdollisuudet hyödynnetään. Tietotekniikkaprojekteja on tarjolla kaikille ikäihmisille (yli 65-vuotiaille). Vanhusneuvosto tiedottaa ja motivoi ikä-ihmisiä osallistumaan koulutuksiin tai käyttämään kaupungin järjestämiä palveluita.

Tietokoneiden käyttömahdollisuuksia on edelleen parannettava mm. lisäämällä tietokoneita julkisiin tiloihin.

Toimenpiteet

- Osallistutaan Kainuun sotien projekteihin
- Osallistutaan asumis- ja liikkumiseen liittyviin projekteihin ja hankkeisiin
- Järjestetään kansalaisfoorumi vanhustenviikolla
- Vanhusneuvosto on yksi maakunnallinen vaikuttamistoimielin. Vanhusneuvosto osallistuu maakunnallisen vanhusneuvoston toimintaan jos maakunnallinen vanhusneuvosto toteutuu uudella toimikaudella.
- Osallistutaan Kainuun kuntien yhteisiin vanhusneuvostojen kokouksiin vuosittain
- Kansalaisaloitteiden hyödyntäminen. Kajaanin kaupungintalolla ulkoseinässä olevaan postilaatikkoon voi jättää postia myös vanhusneuvostolle. Kalliokatu 9:ssä on lukollinen laatikko, johon voi jättää postia vanhusneuvostolle. Kajaanin vanhusneuvoston sähköposti on: vanhusneuvosto@kajaani.fi
- Kajaanin seurakunnan kanssa tehdään yhteistyötä ikäihmisiin kohdistuvissa hankkeissa
- Yhteistyö Oppimiskeskus Kainulan (ent. Osaamiskeskus Aalto) kanssa
- Kaukametsän opistolla on runsas kurssitarjonta (noin 600 kurssia eri aihepiireistä). Vanhusneuvoston asioita valmisteleva työryhmä tekee Kaukametsän opistolle ehdotuksia tarvittavista luennoista/luennoitsijoista ja kursseista.

3. Asumis- ja liikkumisympäristön turvallisuuden parantaminen

Asumis- ja liikkumisympäristön turvallisuutta parannetaan yhteistyössä eri tahojen kanssa. Puistojen, liikuntapaikkojen, liikenneväylien ja muiden yleisten alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa tulee huomioida ikääntyvät ja heidän erityistarpeensa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää liikkumismahdollisuuksiin ja -turvallisuuteen sekä asuinympäristön viihtyisyyteen eri osissa kaupunkia. Liikkumisen esteettömyys on aina huomioitava.

Toimenpiteet

- Huolehditaan levähdyspenkkien sijoittamisesta kaupunkilaisten esittämiin sijaintipaikkoihin.
- Esitysten ja aloitteiden tekeminen ympäristötekniselle lautakunnalle.

- Välitetään tietoa valtakunnallisista liikennettä ja turvallisuutta koskevista koulutuksista Kajaanissa.
- Osallistutaan vammaisneuvoston kanssa esteettömän liikkumisen mahdollistamiseen yhteistyöhön Kajaanissa.

4. Yleisötapahtumien järjestäminen

Vanhusneuvosto järjestää vähintään kaksi yleisölle kohdistuvaa tapahtumaa: vanhustenviikko lokakuussa ja ikäihmisten joulujuhlan joulukuussa. Kajaanin vanhusneuvosto vastaa näiden tapahtumien ohjelmajärjestelyistä. Järjestelyissä ovat mukana aktiivisesti myös eläkeläisjärjestöt. Vanhusneuvosto valitsee vuodenvanhuksen ja valinta julkistetaan vanhusten joulujuhlissa.

Keväällä 2022 järjestetään eläkejärjestöjen kanssa yhteistyössä ikä-ihmisten kevätjuhla tai vaihtoehtoisesti ulkona toteutettava tapahtuma.

Kokoukset

Vanhusneuvosto kokoontuu vuoden 2022 aikana vähintään neljä (4) kertaa ja lisäksi vanhusneuvoston keskuudestaan valitsema työryhmä kokoontuu tarvittaessa valmistelemaan asioita.

Koulutus- ja tutustuminen vanhustenhuollon hoitokoteihin

Vanhusneuvoston jäsenet osallistuvat mahdollisuuksien mukaan eri tahojen järjestämiin koulutustilaisuuksiin vanhusneuvoston erikseen päättämällä tavalla. Vanhusneuvosto järjestää jäsenilleen tutustumiskäyntejä vanhusten hoitokodeissa. Osallistutaan valtakunnalliseen Avoimen hallinnon järjestämään Vanhusneuvostojen koulutukseen. Kajaanin Ammattikorkeakoulu antaa vanhusneuvoston kokouksissa tietoa uusista ja ajankohtaisista ikä-ihmisiin kohdistuvista tutkimuksista.

Tiedotustoiminta

Jokainen vanhusneuvoston jäsen sitoutuu tiedottamaan vanhusneuvoston toiminnasta aktiivisesti omalle järjestölleen, palvelujen järjestäjille ja käyttäjille sekä päättäjille. Tiedottamisesta medialle vanhusneuvosto päättää erikseen kokousten yhteydessä. Vanhusneuvosto varmistaa, että kaupunkilaisille esitellään vanhusneuvoston toimintaa ja, että vanhusneuvosto on näkyvillä eri tilaisuuksissa. Kajaanin vanhusneuvoston esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan kaupungin verkkosivuilla www.kajaani.fi.

Toimenpiteet

- Vanhustenviikolla ja eri tilaisuuksissa on vanhusneuvoston esittelypiste, jossa voi muun muassa käydä kertomassa, mitä toivoo vanhusneuvostolta.
- Koti-Kajaani-lehteä, Kainuun Sanomia ja alueradiota käytetään aktiivisesti tiedottamisessa. Vanhusneuvoston nimissä tekstejä sanomalehtiin voivat lähettää vain puheenjohtaja ja sihteeri.

Yhteistyö

Yhteistyötä kehitetään Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän, Kajaanin kaupungin eri yksiköiden, Kainuun kriisikeskuksen, vammaisneuvoston, päihdetyöryhmän, palveluntuottajien ja -käyttäjien, kylä- ja asukas yhdistysten sekä eläkeläis-, vammais- ja potilasjärjestöjen, seurakuntien, nuorisovaltuuston, Kaukametsän opiston, poliisin ym. kanssa. Lisäksi pidetään yhteyttä ja suunnitellaan yhdessä Kajaanin ammattikorkeakoulun opettajien ja opiskelijoiden kanssa ikäihmisten terveyden edistämisen tukemista ja kehittämistä. Kajaanin vanhusneuvosto tekee yhteistyötä Kainuun eri vanhusneuvostojen kanssa.